

T.C.
GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
İL GENEL MECLİSİ
(KÜLTÜR VE TURİZM KOMİSYONU)

Rapor Tarihi: 27.07.2024

Konusu : Halil Rıfat Paşa Tüneli

İL GENEL MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
GİRESUN

İlimiz Giresun Şebinkarahisar-Sivas yolu üzerinde, Dereli İkisu Köyünde bulunan, 1885 yılında Sivas valisi merhum Halil Rıfat Paşa tarafından vatandaşlara elle çekiç ve murçla yaptırılan tünel halen ulaşım hizmet vermektedir. Tünelin İkisu tarafında , yol kenarında bulunan araziye çevre düzenlemesi yapıp turizme kazandırılması için neler yapılabileceği ile ilgili önerge komisyonumuza havale edilmiştir.

RAPOR:

Komisyon Üyeleri ile birlikte Özel İdare Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Dereli İlçesi İkisu köyünde bulunan Halil Rıfat Paşa tünelinin olduğu mevkiye gelindi.

Yapılan inceleme tünelin İkisu tarafında yol kenarında bulunan kamuya ait arazinin kenarında Adil SÖNMEZ vatandaş tarafından Halil Rıfat PAŞA Kervansarayı adı altında, ahşap kaplamadan çay ocağı, mescit, wc yaptığı, yoldan geçen yolcuların hizmetine sunduğu görülmüştür.

Tarihi tünelin yanında bulunan araziye ilgili kurumlardan görüş alınarak begonit taş kaplama, ahşap korkuluk, kadın-erkek tuvalet, aydınlatma ve seyir terası şeklinde yapılarak turizme kazandırılması, İlimiz turizmine katkı sağlayacaktır.

HALİL RIFAT PAŞA TÜNELİNİN TARİHCESİ

Osmanlı döneminde, dönemin Sivas Valisi Halil Rıfat Paşa'nın emriyle 1885 yılında yapılan Karadeniz'in ilk ve tek el yapımı tüneli olan Halil Rıfat Paşa tüneli, dağların yamacında hem ulaşımı kolaylaştırıyor hem de bu yolu kullananların ilgisini çekiyor. Güzergahı kullanan sürücülerin yanı sıra tur otobüsleri de burada mola vererek, tünelin fotoğrafını çekiyor.

İşçi ve köylülerin, murç ve çekiç kullanılarak beden gücüyle yapılan 35 metrelik Halil Rıfat Paşa Tüneli Şebinkarahisar, Alucra ve Çamoluk ilçelerinin Giresun ile karayolu bağlantısının yanı sıra İç Anadolu - Doğu Karadeniz kara yolu bağlantısını da sağlıyor.

Giresun'u Şebinkarahisar, Alucra, Çamoluk ilçeleriyle İç Anadolu'ya bağlayan yol güzergahında 139 yıldır geçit sağlayan Halil Rıfat Paşa Tüneli'nin yapım hikayesinde kullanılan söz de Karayolları'nın sloganı haline geldi.

Gidemediğin yer senin değildir" veciz sözünün de bu tünelle ilişkili olarak söylendiği bilinirken, tünel yapımı esnasında dönemin Sivas Valisi Halil Rıfat Paşa, Şebinkarahisar - Dereli - Giresun yolunu açmaya karar vermesiyle mücadele başlıyor. Tünelin yapımı sırasında yaşanan zorluğa istinaden Halil Rıfat Paşa tarafından söylenen o söz, bugün de Karayolları'nın sloganı haline gelmiş ve binalarında da duvarlara asılmıştır.

Tarihçi Yazar Mehmet Fatsa, bu konuda şu ifadeleri kullandı:

“Şebinkarahisar ile Kulakkaya arasında yol yapımı esnasında en çok zorlanan alan Pınarlar-Uzundere arasındaki sahadır. Halil Rıfat Paşa Tüneli’nin açılması esnasında dönemin Sivas Valisi Halil Rıfat Paşa çok büyük kararlılıkla yol yapımını destekliyor. Yolun yapılması konusunda çok ısrarcı ve dirayetli olduğu için tünelin işçi ve köylülerle elle açılmasını sağlıyor. Ancak kayalar çok sert olduğu için çekiç ve murçlarla açılan tünelde çalışmak çok zorlayıcı oluyor. Bunun üzerine işçiler Vali Bey’e durum kendisine arz ediliyor. Vali Halil Rıfat Paşa ise, ‘Günde bir akçe parçası kadar kaya koparabiliyorsanız bile buna devam edilecektir’ diyor. ‘Gidemediğin yer senin değildir.’ meşhur sözünü de burada söylüyor. Tünel 1885 yılında hizmete açıldığında ise Vali Bey’e haber ulaştırılınca da ‘İşte şimdi Giresun bizimdir’ sözünü söylüyor.” dedi.

Meclisimizin bilgilerine arz olunur.

Fuat YURT
Komisyon Başkanı

Sengül SAHİN
Başkan Yrd.

Erdal TORUNOĞLU
Sözcü

Eyüp ÇİFTÇİ
Üye

Abdurrahman GÜL
Üye